

небезпечних об'єктів та об'єктів підвищеної небезпеки, готовність сил та засобів для ліквідації (локалізації) надзвичайних ситуацій для своєчасного вжиття заходів щодо усунення виявлених порушень та попередження негативного впливу об'єкта на навколишнє середовище, попередження надзвичайних ситуацій [3].

Список використаних джерел та літератури:

1. Отрош Ю.А. Методика визначення технічного стану будівельних конструкцій виробничих будівель після пожежі. *Збірник наукових праць Українського державного університету залізничного транспорту*. Харків, 2016. №. 160. С. 111-119.

2. Отрош Ю.А. Розробка підходу до визначення технічного стану будівельних конструкцій при дії силових та високотемпературних впливів. *Вісник Одеської державної академії будівництва та архітектури*. 2018. № 71. С.54-60.

3. Отрош Ю.А. Використання системи моніторингу для оцінки технічного стану будівельних конструкцій. *Промислове будівництво та інженерні споруди*. Київ, 2018. Вип. 3. С. 1-7.

*Чуприна Юрій Анатолійович, кандидат технічних наук, доцент,
Київський національний університет будівництва і архітектури*

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК СКЛАДОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО КЛАСТЕРУ

В умовах адміністративно-територіальної реформи, фінансової децентралізації, активних інтеграційних процесів, підвищення нестабільності як у внутрішньому, так і в зовнішньому середовищі, соціально-економічний комплекс України потребує вирішення складних реформаційних завдань. Ці завдання формуються відповідно до обраного євроінтеграційного напрямку економічного розвитку держави і поєднують необхідність подолання кризових явищ в економіці та підвищення соціальних стандартів на шляху до ЄС. Формування фінансово спроможних об'єднаних територіальних громад (ОТГ), які зможуть

забезпечити відповідні економічні, соціальні та екологічні показники розвитку, можливе лише за умови формування конкурентоспроможних виробництв у різних сферах промисловості.

Розроблення ефективного організаційно-економічного механізму підвищення конкурентоспроможності підприємств є однією з найважливіших проблем менеджменту підприємства, особливо під час впровадження адміністративно-територіальної реформи, структурних перетворень у галузях промисловості, змін у Бюджетному та Податковому кодексах та входження України в систему міжнародної конкуренції. Усі ці процеси здійснюють значний вплив на діяльність усіх суб'єктів господарювання, зокрема, на промислові підприємства, котрі виконують не тільки виробничу функцію, але й несуть певне соціальне навантаження й формують основу фінансової стабільності ОТГ для виходу на якісно новий європейський рівень розвитку.

Проблеми визначення конкурентоспроможності підприємств, регіону та забезпечення їх фінансової стабільності є надзвичайно актуальними і викликають значний теоретичний і практичний інтерес у вітчизняних та зарубіжних учених. Вагомий внесок у дослідження теоретико-методологічних засад конкуренції і конкурентоспроможності здійснили такі зарубіжні вчені, як: І. Ансофф, Г. Гамель, П. Друкер, Р. Ешенбах, Ф. Котлер, М. Портер, К. Прахалад, А. Томпсон, Ф. Хайєк, Й. Шумпетер тощо та українські вчені-економісти: О. Амоша, Б. Андрушків,

В. Базилевич, І. Бланк, С. Войтко, А. Гальчинський, В. Геєць, Л. Головкова, О. Кузьмін, Н. Метеленко, О. Панухник, О. Погайдак, О. Савицька, С. Савчук, В. Стадник, В. Храпкіна, В. Шаркот, І. Ясінецька та інші. Увага дослідників акцентується, в основному, на дослідженні окремих конкурентних переваг, умов і чинників, що обумовлюють конкурентоспроможність, а також причинах і наслідках низького рівня конкурентоспроможності підприємств та регіонів держави. Проте недослідженими залишаються проблеми підвищення конкурентоспроможності підприємств у контексті адміністративно-територіальної реформи, визначення чинників та важелів впливу органів місцевого самоврядування на підвищення ефективності їх господарювання й рівня конкурентоспроможності, а також місця промислових підприємств у системі формування місцевого бюджету (1).

Власне ці та інші обставини зумовлюють необхідність розробки нових та вдосконалення вже існуючих організаційно-економічних механізмів управління конкурентоспроможністю підприємств і визначають потребу

розроблення науково-методичних рекомендацій щодо забезпечення підвищення конкурентного потенціалу підприємства шляхом розробки і застосування механізму підвищення фінансової конкурентоспроможності, оцінки результативності та мотивації персоналу в системі підвищення трудового потенціалу підприємства, розробки наукових підходів до удосконалення управління бізнес-процесами підприємств в умовах об'єднання територіальних громад.

Станом на початок травня 2018 року створено 731 об'єднана територіальна громада (ОТГ). До складу цих ОТГ увійшли 3399 колишніх місцевих ради. На даний час 6,4 млн людей проживають в ОТГ.

Аналіз свідчить про те, що найнижчі показники фінансової спроможності характерні для більшості невеликих громад. Виняток становлять окремі невеликі громади на території, яких розміщені бюджетоутворюючі підприємства та потужні підприємства реального сектору економіки. Наявність закономірності між фінансовою спроможністю та чисельністю населення громади можна пояснити тим, що у великих громадах більш вигідно розвивати малий та середній бізнес, оскільки там є достатній трудовий ресурс, більш ємний місцевий ринок збуту товарів і послуг та кращі перспективи для сталого розвитку громади. Великі громади мають більший потенціал та більше можливостей для забезпечення належного утримання об'єктів інфраструктури, функціонування закладів та установ комунальної власності, а органи місцевого самоврядування можуть забезпечити надання якісних публічних та комунальних послуг (2).

Фінансові ресурси при формуванні спроможних громад є найбільш визначальним критерієм, який забезпечить їх сталий розвиток. Особливості формування та виконання бюджетів ОТГ визначено ч. 4 ст. 67 Бюджетного кодексу України.

Отже, між рівнем розвитку громади і її економічною спроможністю існує пряма залежність. Слід зазначити, що не всі територіальні громади мають однаковий соціально-економічний потенціал на старті, а, отже, не всі громади будуть мати однакові можливості для задоволення соціальних проблем. Якщо за основу взяти інформацію за областями та визначити реальну можливість місцевих бюджетів, виходячи з рівня мінімальної заробітної плати, то можна спостерігати реальне зниження купівельної спроможності бюджетних ресурсів, тобто зниження економічної спроможності бюджетів.

Наявність достатніх ресурсів у місцевих бюджетах дозволяє реалізовувати соціальні та інфраструктурні проекти, створювати умови для розвитку підприємництва та залучення інвестицій, розробляти програми місцевого розвитку для покращення умов проживання жителів громади, що є обов'язковим атрибутом у конкурентній боротьбі (3).

У ринковій економіці поняття «конкурентоспроможність» займає одне з головних місць, оскільки у ньому відображаються організаційні, економічні, виробничі, науково-технічні та інші можливості як окремого підприємства, так і країни в цілому. Конкурентоспроможність у широкому розумінні трактується як здатність товаровиробника, країни в цілому протистояти конкурентам, покращуючи своє становище як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. У роботі запропоновано трактувати конкурентоспроможність підприємства в умовах об'єднання територіальних громад, як його потенційні можливості з відповідним ресурсними обґрунтуваннями, наявністю засобів, що забезпечують високі якісні характеристики продукції, робіт та послуг, які відповідають найвищим вимогам і стандартам та досягаються виваженими і доскональними управлінськими рішеннями, злагодженою взаємодією з функціональними підрозділами та керівництвом ОТГ.

Список використаних джерел і літератури:

1. Чуприна Ю. А. Концептуально-онтологічний базис дефініції «будівельний кластер» в контексті механізму утворення та формату планування функціонування державно-приватного партнерства [Текст] // журнал «Науковий огляд» // № 8(51), 2018с.47-60
2. Чуприна Ю.А. Методологія інтеграції потенціалу стейкхолдерів до складу будівельного кластеру. [Текст] // Формування ринкових відносин в Україні // 2019 зб.наук.праць №1 (213) (Київ-ДНДІМЕ) С. 115-121.
3. Чуприна Ю.А Методологія і практика розвитку адаптивного управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства у форматі венчурного інвестування.[Текст] / Ю.А. Чуприна // Програма та тези доп. ІІІ міжнар. наук.-техн. конф. «Ефективні технології в будівництві» (28-29 березня 2018 року, м. Київ). – К.: Видавництво Ліра-К , 2018. – С. 132-133